

EMLÉKEZTETŐ

a Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Bizottsága /KIÉB/ 19. üléséről (1992. április 23.)

Az ülés elnöke: Borbáth Gábor PSZ, SZÉF

Napirend: Az 1992. évi központi bérlpolitikai intézkedési keret felosztása (II. tárgyalási forduló)

A KIÉB folytatta a március 30-án megkezdett tárgyalásait az 1992. évi állami költségvetésben előirányzott központi bérlpolitikai intézkedési keret (7,0 md Ft) Országgyűlés által nem determinált részének (3,79 md Ft) a felosztásáról.

A kormányzati oldal által rendelkezésre bocsátott újabb, részletesebb adatok, számítások ismeretében a KIÉB tárgyalócsoportjai az alábbi álláspontokat fejtették ki (a megszólalás sorrendjében):

Az intézményi kamarai oldal szerint a szabadrendelkezésű központi bérlpolitikai intézkedési keretet az

Az 1992. évben felhasználható összeg tartalmazza a társadalombiztosítási és szolidaritási járulék vonzatokat is egészségügy és a szociális ellátás ágazataiban, a helyi közigazgatás és a központi állami szervek dekoncentrált (területi) intézményeinél, továbbá a tudományos kutatás és kísérleti fejlesztés ágazatban kell felhasználni. (A sorrend egyben preferencia rangsort is jelent.)

Az önkormányzati oldal szerint a felhasználás indokolt területei, illetve preferencia rangsora: a helyi közigazgatás és a dekoncentrált állami (területi) intézmények, az egészségügy és a szociális ellátás ágazatai, valamint a tudományos kutatás ágazata.

A szakszervezeti oldal szerint az 1992. évre előirányzott bérlpolitikai intézkedési keret összege csekély, nem elegendő a felgyülemlett bérfezültségek levezetésére. Az anyagi ágazatokban tervezett 23%-os átlagos kereset-emelkedésre tekintettel a költségvetési ágazatok relatív kereseti pozíciói továbbra is romlani fognak, a keresetek reálértéke csökken.

Nincs mód a kereseti arányok érdemleges javítására. Nem biztosítható a kötelező előmenetelen alapuló bérrendszerek minél előbbi bevezetése.

A szakszervezeti oldal – szolidarizálva az EDDSZ ismert követeléseivel – összességében javasolta, hogy a 3,79 md Ft-os keretet fejenként és havonként átlagban 1500 forintot alapulvéve, létszámarányosan osszák fel az állami- és TB finanszírozású egészségügy és a szociális ellátás ágazatában (2,220 mFt) a tudományos kutatás (110 mFt), a központi igazgatás és területi szervei, a közigazgatás és a dekoncentrált állami (területi) intézmények (510 mFt), valamint a rendbiztonság és a védelem területén (950 mFt).

Az intézkedéseket augusztus 1-jével (első kifizetés szeptember) indokolt végrehajtani.

A kormányzati oldal szerint súlypontokat kell képezni, mivel az intézkedési keret relatíve kisösszegű. Mindazonáltal a kormányzati felosztási javaslat nem áll távol az érdekképviseletek javaslataitól. Az intézkedési keretet alapvetően az egészségügy és a szociális ellátás ágazataiban, a helyi közigazgatás és a dekoncentrált állami (területi) intézmények körében, valamint a rendbiztonság és a védelem területén indokolt felhasználni.

A kormányzati oldal közölte az egyes területeken felhasználásra javasolt összegeket is, amelyek az ágazati tárcák számításain alapuló, egyeztetett mértékek.

Ugyanakkor szükséges tartalék képzése is. A tartalékot egyrészt arra kell felhasználni, hogy az oktatási és kulturális ágazatokban többé-kevésbé biztosítható legyen - az Országgyűlés döntésével összhangban - az intézmények szintjén átlagosan a 2000 Ft/hó/fő összegű béremelés.

Másrészt számolni kell azzal, hogy amennyiben a minimális bér az év második felében emelkedik, akkor ezt a költségvetési intézményi szféra egyes területein - ahol nem történnek béripolitikai intézkedések - esetleg finanszírozni kell. (A kormányzati szakértők emlékeztettek arra a korábban /az ÉT-ben/ tett állásfoglalásra is, miszerint: a normál bérautomatizmusból finanszírozhatónál nagyobb minimális bérnövelés esetén, a minimális bér kötelező emelését a költségvetési szférában részben a központi béripolitikai intézkedési keretből kell fedezni.)

A tartalék felhasználásánál indokolt számolni a társadalombiztosítási járulék 1 %-pontos emelése és a betegszabadság idejére járó pénzbeli ellátás bevezetésének a költségvetési szférában történő megfinanszírozására szolgáló központi keretösszeg esetleg szükségessé váló kiegészítésével is.

Végezetül a kormányzati szakértők szükségesnek tartották, hogy

- az u.n. áthúzódó hatásokra is tekintettel az intézkedésekre július 1-jével kerüljön sor,
- az egyes területeknek biztosított keretösszegeket ágazati érdekegyeztető fórumok közbejöttével osszák fel,
- legyen egyértelmű: területi metszetben is csak az érintettek béremelésére használható fel a rendelkezésre bocsátott összeg.

Részletes vita után a KIÉB megállapodott a 3,79 md Ft-os szabadrendelkezésű béripolitikai intézkedési keret felosztásáról. A vita során ellentétes értelmezés vált nyilvánvalóvá az egészségügyi bérfejlesztés végrehajtását illetően. A PM és a szakszervezetek képviselői az előző KIÉB ülés emlékeztetőjét hiányosnak találták, s ezért a vitát csak a hangfelvétel visszahallgatását követően vélték lezárhatónak. A béremelések végrehajtásának időpontja július 1-je. (A megállapodás aláírásokkal ellátott szövegét a csatolt melléklet tartalmazza.)

A szakszervezeti oldal szükségesnek tartotta felhívni a figyelmet arra, hogy élesen tiltakozna egy olyan kormányzati interpretáció ellen, amely szerint a július 1-jei központi béripolitikai intézkedések a költségvetési intézményi szféra új, kötelező előmenetelen alapuló bérrendszerei bevezetésének érdemi részintézkedését jelentik.

Egyebek

1. A szakszervezeti oldal szerint a béripolitikai intézkedési keret felosztásáról való KIÉB döntés információs (bérstatisztikai adat-) bázisa nem kielégítő, nem eléggé pontos, nem megbízható.

A kormányzat az érdekképviselők bevonásával intézkedik a megfelelő adatbázis és elemzési módszer kialakítása érdekében, legkésőbb az őszi költségvetési vitával összefüggő bértárgyalások megkezdéséig.

2. A szakszervezeti oldal javasolta, hogy a KIÉB üléseiről olyan szöveghű részletes, vagy kivonatos jegyzőkönyvek készüljenek, amelyek alapján egyértelműen megállapíthatók az ülések történései, s ezeket a kivonatos emlékeztetőket csak akkor lehessen felhasználni, ha az abban, foglaltakkal a tárgyalópartnerek képviselői egyetértenek, azt aláírták.

A KIÉB megállapodott arról, hogy a jövőben az emlékeztetőket az oldalak ügyvivői aláírásukkal fogják hitelesíteni.

3. Az érintett szakszervezetek képviselői szükségesnek tartották kinyilvánítani, hogy az oktatási és kulturális ágazatokban, az Országgyűlés döntése alapján sorra kerülő 3,21 md Ft kihatású intézkedést nem tekintik a korábbi hosszabb távú béripolitikai intézkedési program harmadik lépcsőjének.

Budapest, 1992. május 4.

Vadász János s.k. Popper László s.k.

(szakszervezeti oldal) (kormányzati oldal)

Török Imre s.k. (intézményi kamarai oldal)

MEGÁLLAPODÁS

az 1992.évi központi bérpolitikai intézkedési keret szabadrendelkezésű részének a felosztásáról

1.) A Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Bizottsága (KIÉB) 1992. április 23-án megállapodott arról, hogy az 1992. évi állami költségvetésben meghatározott központi bérpolitikai intézkedési keret szabadrendelkezésű (az Országgyűlés döntése által nem determinált) részét az alábbiak szerint kell felosztani:

Az érintett terület (a KSH 1991. évben hatályos ágazati osztályozási rendszere szerint)

Az 1992. évben felhasználható összeg (millió forint)

1 .

1./ Az egészségügyi es szociális ellátás ágazatokba sorolt költségvetési intézményeknél foglalkoztatottak bérének emelésére

2.220

2. / A tudományos kutatás és

kísérleti fejlesztés ágazatba sorolt, költségvetési szervként működő kutatóintézeteknél , illetve az MTA által támogatott kutatóhelyen foglalkoztatottak bérének emelésére: 110 (Nem értendő ide a más /pl. felsőoktatási/ intézmények állományába tartozó, kutatói besorolású alkalmazottak köre.)

3. / a.) Az államhatalom és állam-

igazgatás legfelsőbb szerveinek a területi szerveinél, valamint a központi államigazgatás területi szerveinél, továbbá a helyi államhatalmi és államigazgatási szerveknél foglalkoztatottak bérének emelésére,

b.) A rendbiztonsági ágazatba

tartozó egészségügyi, oktatási, művészeti, közművelődési és közgyűjteményi intézményeknél foglalkoztatottak 860 illetményének emelésére: /az a.) és b.) terület együtt/

4./ A védelem ágazatban

a.) meghatározott körben a

hivatásos és polgári alkalmazotti állomány, továbbá

b.) az egészségügyi, oktatási, valamint a művészeti, közművelődési és közgyűjteményi tevékenységet végzők illetményének emelésére: 400

(A 3/b. és 4/b. pont szerinti területeken az illetménynövelések igazodjanak az egészségügyi és szociális, illetve az oktatási és kulturális ágazatokban végrehajtásra kerülő bérnövelések mértékeihez.)

5./ Tartalék, 200

összesen: 3. 790

A keretösszegek a béremelések társadalombiztosítási és szolidaritási járulék vonzatait is tartalmazzák.

2.) A béremelések időpontja 1992. július 1.

3.) A KIÉB szükségesnek tartja, hogy az egyes érintett területeken a keretösszegek felosztásának elveit, módját ágazati érdekegyeztető fórumok határozzák meg.

4.) A helyi önkormányzati szervek, illetve a központi szervek területi szervezetei számára biztosított keretösszeg is címzett támogatás, ami kizárólag csak az érintettek béremelésére használható fel.

5.) A KIÉB egyetért azzal, hogy az egészségügyi ágazatban a

béremelések forrásának az állami költségvetési és a társadalombiztosítási finanszírozású területek közötti megosztásáról az ágazati érdekegyeztető fórum döntsön.

6.) A 200 millió forintos tartalékot mindenképp az oktatási és kultúrál is ágazatokban - országgyűlési döntés alapján - sorra kerülő bérszabályozási intézkedés 3,21 md Ft-os keretösszegének esetleges kiegészítésére kell fordítani akkor, ha egyébként az intézmények szintjén, teljes körben, átlagosan nem lenne biztosítható a 2000 Ft/hó/fő összegű béremelés. A másik felhasználási jogcím: a minimális bér II. félévi további emelkedése esetén, a bérszabályozási intézkedések által nem érintett költségvetési területeken felmerülő kötelező béremelések fedezetének a biztosítása.

Amennyiben a fenti célokra a tartalék nem kerülne teljes mértékben felhasználásra, akkor a maradványt a rendbiztonság és a védelem területére indokolt csoportosítani.

7.) A KIÉB szükségesnek tartja, hogy a kormányzat megfelelő eszközökkel törekedjen mérsékelni a központi igazgatási szervek közötti indokolatlan bérszóródást.

Budapest, 1992. május